

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2020.3.2.32>

ДО ПИТАННЯ ПРО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ШУКАЧ ПРИТУЛКУ» В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ

Ihor Soroka

здобувач кафедри міжнародного та європейського права

Національного університету «Одеська юридична академія» (Одеса, Україна)

ORCID ID: 0000-0003-2122-7936

Анотація. У сучасному міжнародному праві виділяється інститут права притулку, що тісно пов'язаний з інститутом біженства. Водночас існує суперечність, що полягає у невідповідності між правом особи шукати притулок і відсутністю кореспондуючого обов'язку держав надавати притулок. У статті з використанням методів аналізу та синтезу й порівняльно-правового методу досліджується поняття шукача притулку в міжнародному праві. Через це все більша кількість осіб, які переміщуються через державні кордони, у майбутньому будуть розглядатися як шукачі притулку, але не біженці. У статті розглядається поняття шукачів притулку в міжнародному праві. Виділяються специфічні елементи права притулку. Доводиться, що шукачі притулку становлять особливу категорію в міжнародному праві.

Ключові слова: притулок, право притулку, біженці, шукачі притулку, принцип невислання.

THE DEFINITION OF ASYLUM-SEEKERS IN INTERNATIONAL LAW

Ihor Soroka

PhD Candidate at the Department of International and European Law

National University "Odessa Law Academy" (Odessa, Ukraine)

ORCID ID: 0000-0003-2122-7936

Abstract. Modern international law distinguishes the institution of asylum law, which is closely related to the institution of asylum. At the same time, there is a contradiction between the right of a person to seek asylum and the lack of a corresponding obligation on States to grant asylum. The article explores the concept of an asylum seeker in international law using the methods of analysis and synthesis and the comparative legal method. Because of this, an increasing number of people moving across state borders will in future be seen as asylum seekers, but not refugees. The article considers the concept of asylum seekers in international law. There are specific elements of the right of asylum. It turns out that asylum seekers are a special category in international law.

Key words: asylum, right of asylum, refugees, asylum seekers, principle of non-refoulement.

DO KWESTII DEFINICJI POJĘCIA „OSOBA UBIEGAJĄCA SIĘ O AZYL” W PRAWIE MIĘDZYNARODOWYM

Ihor Soroka

student Katedry Prawa Międzynarodowego i Europejskiego

Narodowego Uniwersytetu „Odeska Akademia Prawnicza” (Odessa, Ukraina)

ORCID ID: 0000-0003-2122-7936

Adnotacja. We współczesnym prawie międzynarodowym wyróżnia się instytucja prawa azylowego, ściśle związana z instytucją uchodźstwa. Jednocześnie istnieje sprzeczność polegająca na rozbieżności między prawem osoby do ubiegania się o azyl a brakiem korespondencyjnego obowiązku udzielania azylu przez państwa. Artykuł wykorzystujący metody analizy i syntezy oraz metodę porównawczą bada pojęcie osoby ubiegającej się o azyl w prawie międzynarodowym. Z tego powodu coraz więcej osób przechodzących przez granice państwowe będzie w przyszłości postrzeganych jako osoby ubiegające się o azyl, ale nie jako uchodźcy. W artykule omówiono pojęcie osób ubiegających się o azyl w prawie międzynarodowym. Wyróżnia się specyficzne elementy prawa azylowego. Udowodniono, że osoby ubiegające się o azyl stanowią specjalną kategorię w prawie międzynarodowym.

Słowa kluczowe: azyl, prawo azylowe, uchodźcy, osoby ubiegające się o azyl, zasada niewysyłania.

Вступ. В усі часи були ситуації, коли люди змушені були шукати притулку від переслідувань на території інших держав. Це зумовило формування права притулку як одного з найдавніших інститутів міжнародного права. У ХХ столітті з права притулку виникло право біженців, однак воно не підмінило собою право притулку. Особи, що змушені залишити свою країну через загрозу для себе чи своїх близьких, не обов'язково можуть претендувати на статус біженця, однак у будь-якому разі вони шукають можливості отримати притулок в іншій державі. У період між виїздом зі своєї держави і набуттям правового статусу в іншій державі вони перебувають у стані шукачів притулку.

Основна частина. Метою статті є встановлення особливостей визначення поняття «шукач притулку в міжнародному праві».

Окремі питання, пов'язані з правом притулку, розглядалися в роботах А.А. Аванесової, О.І. Беспалової, О.В. Буткевич, А.О. Гончаренко, К.І. Григоровича, Г.С. Гудвін-Гіла, Дж. Мак-Адама, О.Р. Посєдинок, А.Л. Чернявського. Однак серед вказаних досліджень відсутнє єдине розуміння причин недостатньої визначеності поняття «шукач притулку в міжнародному праві».

У Конвенції про статус біженців 1951 року наводиться визначення біженців як осіб, які через обґрунтовані побоювання стати жертвою переслідувань за ознакою расової належності, релігії, громадянства, належності до певної соціальної групи чи політичних поглядів, перебувають за межами країни своєї національної належності і не в змозі користуватися захистом цієї країни або не бажають користуватися таким захистом внаслідок таких побоювань; або, не маючи визначеного громадянства і перебуваючи за межами країни свого колишнього місця проживання внаслідок таких дій, не можуть чи не хочуть повернутися до неї через такі побоювання (Конвенція про статус біженців, 1951).

Зазначимо, що Конвенція ставить статус біженця в залежність від наявності в особі певних обставин, які роблять її біженцем. Однак у практиці держав склався інший підхід, який ставить статус біженця в залежність від визнання цього статусу державою. Зокрема, українське законодавство містить окремі положення щодо порядку визнання особи біженцем в Україні («Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту»: Закон України від 8 липня 2011 р. № 3671-VI). Тобто особа може одночасно вважатися біженцем за чинними нормами міжнародного права, однак не вважатися біженцем за правом держави, на території якої вона перебуває. Це створює для особи особливу ситуацію, коли вона вже має право вважатися біженцем, однак ще не отримала такого статусу від приймаючої держави. Такі особи в міжнародному праві характеризуються як шукачі притулку (Григорович, 2005: 19).

Прибувши до країни іншої, ніж країна громадянства чи постійного проживання (для осіб без громадянства), особи, що втікають від переслідувань, визначених у Конвенції про біженців, можуть звернутися за статусом біженця. Проте до набуття такого статусу вони перебувають у певному «підвішеному» стані, коли невідомо чи буде їм надано відповідний статус. У цей момент із погляду міжнародного права вони мають міжнародно-правовий статус шукачів притулку.

У наявному регулюванні правового статусу біженців можна побачити прогалину, яка не здається випадковою. Відповідно до Конвенції про біженців 1951 року, біженцем є особа, яка «через обґрунтовані побоювання стати жертвою переслідувань за ознакою расової належності, релігії, громадянства, належності до певної соціальної групи чи політичних поглядів перебуває за межами країни своєї національної належності і не в змозі користуватися захистом цієї країни або не хоче користуватися таким захистом через такі побоювання; або, не маючи визначеного громадянства і перебуваючи за межами країни свого колишнього місця проживання внаслідок таких подій, не може чи не хоче повернутися до неї через такі побоювання» (Конвенція про статус біженців, 1951: Ст. 1).

За визначенням Конвенції, сама собою наявність обґрунтованих побоювань переслідувань за встановленими ознаками є достатньою підставою, щоб особа отримала міжнародно-правовий статус біженця. Однак, цей статус не може отримати практичного наповнення поза межами території будь-якої держави, яка, власне, і має надати особі статус і захист, на який має право біженець. З іншого боку, як було показано в попередньому розділі цієї роботи, надання статусу не є обов'язком держави. Отже, особа, яка об'єктивно характеризується переліченими в Конвенції ознаками, тобто піддається переслідуванням, може прийти до іншої держави, однак ця інша держава не вважатиме таку особу біженцем та не надасть їй захисту, оскільки цей статус і захист залежать лише від державної волі. Отже, виникає суперечлива ситуація, коли особа має право на визнання свого статусу біженця від держави, але ще не отримала визнання цього статусу. Такий «підвішений» міжнародно-правовий стан і зветься станом шукача притулку.

Наголосимо, що, на відміну від статусу біженця, статус шукача притулку не має конвенційного регулювання. Варто говорити про усталений масив звичаєвих норм, що відображений в актах міжнародних організацій і судових рішеннях щодо шукачів притулку.

Єдине визначення поняття притулку в міжнародному праві відсутнє. Проте можна говорити про існування певних ознак, що його характеризують, а саме:

- Право держави приймати особу на своїй території як шукача притулку;
- Право держави дозволяти проживання на своїй території шукачам притулку;
- Обов'язок держави утриматися від видворення таких осіб зі своєї території, особливо до країни походження;
- Обов'язок держави утриматися від переслідування, покарання чи іншого обмеження прав шукача притулку (Voed, 1994: 13).

Можна говорити про три складники міжнародного права притулку: право держави надавати притулок, право особи шукати притулку та право особи отримувати притулок.

Першим із наведених прав є право держави надавати притулок. Воно логічно впливає з державного суверенітету, який надає державі свободу розсуду щодо дій на власній території. Одним із виявів цього є добре встановлене в звичаєвому праві правило, згідно з яким суверенна держава має право надавати притулок чи відмовляти у притулку особам, які перебувають на її території. Як зазначає А.Л. Чернявський, у вітчизняній доктрині, яка, як відомо, надає перевагу позитивістському підходу до права, інститут права притулку визначається саме як суверенне право держави надавати чи не надавати притулок іноземцям (Чернявський, 2013: 249–252).

Варто брати до уваги, що Конвенція 1951 року, Протокол, Статут УВКБ ООН підтверджують право на захист осіб, які раніше підпадали під міжнародний захист. У них відображено старий підхід до регулювання притулку, що ґрунтувався на ситуації, а не на потребі конкретної людини. Водночас у них запроваджено сучасні критерії надання притулку, до яких варто віднести такі, як наявність переслідувань і системність переслідувань заявника в країні його походження.

Побоювання стати жертвою переслідувань передбачають об'єктивний та суб'єктивний елементи. Об'єктивний елемент встановлюється безпосередньо з подій, які відбулися з особою, тоді як суб'єктивний елемент залежить від особистісного характеру, стану, психології, світогляду, прагнень особи та інших суб'єктивних обставин. Також варто враховувати, що побоювання можуть виникати як через особистий досвід особи, так і через події, що не трапилися з особою безпосередньо, однак могли вплинути на неї. З цього випливає потреба в кваліфікованій оцінці як об'єктивних обставин, що супроводжують особу, так і її суб'єктивного ставлення до цих обставин. Сама собою наявність переслідування чи побоювання переслідувань і відрізняє шукача притулку на початковій стадії оцінки державою його потреби у міжнародному захисті від інших видів вимушених мігрантів, зокрема тих, хто втікає від природних чи техногенних катастроф, голоду, поганих умов життя, трудових мігрантів тощо.

З 1951 року запроваджено також критерій систематичності та плановості переслідувань у країні походження. Варто зазначити, що однозначного визначення цих понять немає. Критерій систематичності та масовості переслідувань визначається через наявність загрози життю, здоров'ю свободі чи власності особи через конвенційні ознаки, тобто належність до певної соціальної, расової, національної, релігійної або політичної групи. У деяких випадках у країні може скластися загальна ситуація небезпеки, масових, систематичних і грубих порушень прав людини, які також свідчать про загрозу переслідувань особи просто через сам факт наявності такої ситуації. Водночас варто відрізнити переслідування від кримінальних санкцій, що не мають політичного характеру. В окремих випадках розрізнення між переслідуванням за конвенційною ознакою та кримінальне покарання за злочин важко розрізнити. Найбільш поширеним випадком такого переслідування є переслідування за ухилення від служби в армії у разі, коли особа через політичні переконання не хоче брати участі у збройному конфлікті, який веде його країна, і переслідується за дезертирство як кримінальний злочинець. Загалом, така ситуація повинна розглядатися для кожного випадку окремо, з урахуванням історичного, соціального, географічного та інших підтекстів (UNHCR Handbook on Procedures and Criteria for Determining Refugee Status under the 1951 Convention and the 1967 Protocol relating to the Status of Refugees).

Ще одним новим конвенційним критерієм є вимога перебування особи поза межами країни свого громадянства або, для осіб без громадянства, країни постійного проживання. Якщо раніше для біженців із Туреччини чи Росії встановлювалися навіть окремі правила щодо втечі, перетинання кордону тощо, то в новому варіанті конвенційного регулювання особа, яка ще не перетнула кордон, залишається в найгіршому разі внутрішньо переміщеною особою, і лише коли особа перетинає або вже перетнула кордон та намагається звернутися по захист до іншої держави, ця особа може претендувати на статус шукача притулку та біженця. Зазвичай підтвердженню перебування поза межами своєї країни слугує паспорт чи проїзний документ. У разі відсутності таких документів необхідно проводити перевірку історії заявника, одночасно дотримуючись його найкращих інтересів.

Серед нововведень Конвенції 1951 року варто виділити також встановлення умов втрати права шукати притулок. До них віднесено добровільне використання захисту країни свого походження або добровільний виїзд до країни походження, а також добровільне набуття громадянства країни перебування або третьої країни. Логіка цього нововведення полягає в тому, що шукач притулку перестає потребувати міжнародного захисту в разі отримання захисту від будь-якої країни, незалежно від того чи йдеться про його власну країну чи третю країну. Наявність національного захисту відкидає пошук захисту міжнародного. Також особа може втратити можливість шукати притулок у разі, якщо припинять існувати причини, які змусили її вдатися до пошуку міжнародного захисту і стати шукачем притулку. Наприклад, у країні походження особи може припинитися збройний конфлікт або змінитися політичний режим, що призведе до припинення ситуації переслідування.

Другим аспектом права притулку є право особи шукати притулок. Його треба віднести до індивідуальних прав шукача притулку, яке він має щодо своєї країни походження. По суті, воно є правом особи залишити країну свого громадянства (для осіб, що мають громадянство) чи постійного проживання (для осіб без громадянства), залишити свою країну в пошуку притулку. Водночас держава громадянства (постійного проживання) не може переслідувати осіб, що її залишають. Зокрема, згідно із статтею 13(2) Загальної декларації прав людини, кожен має право залишити будь-яку країну, зокрема свою власну.

Третім компонентом права притулку є право особи отримувати притулок. Хоча про існування права отримувати притулок як про природне право людини говорили ще Гроцій і Суарез (Voed, 1994, р. 7), наявність цього права, як уявляється, досі повністю не визнана світовою спільнотою. Зокрема, проблемним питанням є те, щодо якої держави існує право особи шукати притулку. Дослідження міжнародних документів і практики держав показує відсутність загальної згоди міжнародної спільноти щодо права отримувати притулок, чи щонайменше проблемним є питання про обов'язок держави, що кореспондує цьому праву.

Стаття 14 Загальної декларації прав людини проголошує право особи шукати й отримувати в інших країнах притулок від переслідування. Проте це положення швидше вказує на право особи шукати притулку, проте не на право його отримувати. Зокрема, професор Г. Лаутерпахт критикував це положення, зазначаючи, що надання особі права шукати притулок, не встановлюючи кореспондуючого обов'язку, не дасть

змоги ефективно користуватися цим правом. Він вказував, що це положення надає державі право надавати притулок, і не було великої потреби у внесенні його до Декларації. Отже, Декларація фактично не створила жодних інновацій в чинному міжнародному праві щодо права особи отримувати притулок від конкретної держави. Проте варто згадати, що початкова версія тексту статті 14 була сформульована так: «Кожен має право шукати й отримувати в інших країнах притулок від переслідування» (Voed, 1994: 8). Таке положення, очевидно, наділило б фізичних осіб правом щодо обов'язку держав поважати це право. Однак воно не ввійшло до остаточної версії тексту Декларації.

Міжнародні документи, ухвалені після укладання Декларації, також не створюють індивідуального права отримувати притулок. Можливість надання цього права обговорювалася під час розроблення Міжнародного пакту про громадянські та політичні права в 1960-х роках, проте воно не було закріплено в остаточній версії документа (De Zayas, 1992, – P. 25).

Основні міжнародні документи щодо прав біженців, а саме Конвенція 1951 року та Протокол 1967 року, також не містять права надавати притулок. З наведеного випливає питання про те, чи взагалі в міжнародному праві існує такий інститут, як право притулку, що був би відмінним від інституту біженства? Докладний розгляд демонструє, що відповідь на це питання є швидше позитивною. Надання такого притулку є суверенною прерогативою кожної держави, що контролює переміщення осіб через власні кордони, та дозволяє прибуття та перебування іноземців. Такий іноземець, якому дозволяється перебування на території держави, отримує право перебування на території держави незалежно від того, чи відповідає він вимогам, які зазвичай висуваються до іноземців, що хочуть прибути до держави. Це право відображає баланс між територіальним суверенітетом держави й правом на захист, що має індивід.

Наостанок варто зупинитися на прикметній особливості стану шукача притулку. Йдеться про можливість виникнення цього стану в момент легального чи нелегального перебування в країні призначення в разі, якщо в країні походження виникає ситуація переслідувань осіб, визначених конвенційними ознаками, до яких належить особа, у якої виникає право притулку.

З урахуванням усіх вищенаведених особливостей, шукача притулку треба визначити як особу, яка звернулася до держави за отриманням статусу біженця, однак ще не отримала відповіді на своє звернення або оскаржує негативну відповідь у судовому порядку.

Висновки. Окремішність права притулку від права біженства та наявність у цього інституту самостійних принципів дають змогу говорити про шукачів притулку як про особливий міжнародно-правовий стан особи. Йдеться саме про стан, а не про статус. Статус особи щодо держави визначається самою цією державою, що є виявом державного суверенітету. До визнання біженцем особа щодо держави залишається простим іноземним громадянином чи особою без громадянства, що перебуває на території цієї держави. З отриманням статусу біженця особа стає біженцем і користується всіма правами та несе обов'язки, що випливають із цього статусу за національним правом держави. Однак для будь-якої особи, яка прагне отримати статус біженця, існує певний проміжок часу, протягом якого вона вже намагається скористатися цим правом, але ще не отримала його визнання. У цей момент часу особа перебуває у стані шукача притулку. Така особа щодо держави є іноземцем, однак у держави все ж існують певні додаткові обов'язки, пов'язані з таким іноземцем, такі як заборона примусового повернення чи видворення. Отже, особа, яка має статус іноземця й перебуває в стані шукача притулку, має додаткові права, порівняно з іноземцем, який не перебуває в стані шукача притулку. Існування цих прав зумовлене тим, що праву осіб шукати притулок не відповідає обов'язок держав надавати притулок. Надання притулку є актом суверенної волі держави. Ця суперечність і породжує умови для існування міжнародно-правового стану шукача притулку. Шукача притулку варто визначити як особу, яка звернулася до держави за отриманням статусу біженця, однак ще не отримала відповіді на своє звернення або оскаржує негативну відповідь у судовому порядку.

Список використаних джерел:

1. Григорович К.І. Правовий статус біженців в Україні: проблеми теорії і практики : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02. Київ, 2005. 189 с.
2. Конвенція про статус біженців. 1951. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_011 (дата звернення: 11.08.2018).
3. «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту» : Закон України від 8 липня 2011 р. № 3671-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3671-17> (дата звернення: 23.12.2018).
4. Чернявський А.Л. Інститут права притулку в сучасному міжнародному праві. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія : Юриспруденція. 2013. № 6-1. Т. 2. С. 249–252.
5. Voed R. The State of the Right of Asylum in International Law. *Duke Journal of Comparative & International Law*. 1994. No 5. P. 1–34.
6. De Zayas A. Human Rights and Refugees. *Migration and Migration Policy*. 1992. No 1. DOI: 10.1163/15718107-90000033.
7. UNHCR Handbook on Procedures and Criteria for Determining Refugee Status under the 1951 Convention and the 1967 Protocol relating to the Status of Refugees. URL: <http://www.unhcr.org/4d93528a9.pdf> (дата звернення: 05.10.2020).

References:

1. Hryhorovych K.I. (2005) *Pravovy status bizhentsiv v Ukraini: problemy teorii i praktyky* [The Legal Status of Refugees in Ukraine: Problems of Theory and Practice]. Dys. ... kand. yuryd. nauk. 12.00.02. Kyiv, 2005. 189 p. [in Ukrainian].
2. Convention relating to the Status of Refugees, 1951. URL: <https://www.unhcr.org/en/professionalinterest/pages/statusofrefugees.aspx> (accessed: 11.08.2018).

3. Pro bizhentsiv ta osib, yaki potrebuiut dodatkovoho abo tymchasovoho zakhystu. Zakon Ukrainy vid 08.07.2011 [On refugees and persons in need of complimentary or temporary protection]. Law of Ukraine № 3671-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3671-17> (accessed: 23.12.2018).
4. Cherniavskiy A.L. (2013) Instytut prava pryutlku v suchasnomu mizhnarodnomu pravi [Institute of asylum law in contemporary international law]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Ser.: Yurysprudentsiia*. № 6-1. T. 2. P. 249-252.
5. Boed R. (1994). The State of the Right of Asylum in International Law. *Duke Journal of Comparative & International Law*. No 5. P. 1-34.
6. De Zayas A. (1992) Human Rights and Refugees. *Migration and Migration Policy*. No 1. DOI: 10.1163/15718107-90000033.
7. UNHCR Handbook on Procedures and Criteria for Determining Refugee Status under the 1951 Convention and the 1967 Protocol relating to the Status of Refugees. URL: <http://www.unhcr.org/4d93528a9.pdf> (accessed: 05.10.2020).

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2020.3.2.33>

ВПЛИВ ЗАКОНОДАВЧОЇ ТЕХНІКИ НА ЯКІСТЬ КРИМІНАЛЬНОГО ЗАКОМУ УКРАЇНИ

Анна Сохіякян

здобувач кафедри кримінального права

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (Харків, Україна)

ORCID ID: 0000-0002-3555-9512

Анотація. Стаття присвячена дослідженню впливу законодавчої техніки на якість кримінального закону України. Розглянуті правила, прийоми та засоби законодавчої техніки, які використовуються для забезпечення якості кримінального закону України. Автором особливу увагу приділено засобам законодавчої техніки, а саме юридичним конструкціям, дефініціям, презумпціям, фікціям та аксіомам. Зроблено висновок, що якість кримінального закону є невід'ємним його складником. Вона притаманна як формі, так і змісту кримінального закону. Досягнення якісного кримінального закону можливе за допомогою застосування правил, прийомів та засобів законодавчої техніки. Правила та прийоми законодавчої техніки притаманні більше формі кримінального закону, тоді як формування якісного змісту кримінального закону можливе лише із застосуванням засобів законодавчої техніки. Такими засобами є юридичні конструкції, дефініції, фікції, презумпції та аксіоми. Законодавча техніка є невід'ємним складником законотворчої діяльності, оскільки без додержання її керівних положень буде пошкоджена форма нормативно-правового акта, що своєю чергою призведе до змін у змісті та врешті-решт вплине на якість закону.

Ключові слова: законодавча техніка, кримінальний закон України, юридичні конструкції, дефініції, презумпції, фікції, аксіоми.

INFLUENCE OF LEGISLATIVE TECHNICAL ON THE QUALITY OF CRIMINAL LAW OF UKRAINE

Anna Sokhikian

Applicant at the Department of Criminal Law

Yaroslav Mudryi National Law University (Kharkiv, Ukraine)

ORCID ID: 0000-0002-3555-9512

Abstract. The article is devoted to the study of the influence of legislative technical on the quality of criminal law of Ukraine. The rules, methods and means of legislative technical which is used to ensure the quality of the criminal law of Ukraine are considered. The author pays special attention to the means of legislative technique, namely legal construct, definitions, presumptions, fictions and axioms. It is concluded that the quality of criminal law is an integral part of it. It is inherent in both the form and content of criminal law. Achieving a quality criminal law is possible through the application of rules, techniques and means of legislative technique. Rules and techniques of legislative technique are more inherent in the form of criminal law, while the formation of the qualitative content of criminal law is possible only with the use of legislative techniques. Such means are legal constructions, definitions, fictions, presumptions and axioms. Legislative technique is an integral part of legislative activity, because without following its guidelines, the form of the legal act will be damaged, which in turn will lead to changes in the content and ultimately affect the quality of the law. It is concluded that the quality of criminal law is an integral part of it. It is inherent in both the form and content of criminal law. Achieving a quality criminal law is possible through the application of rules, techniques and means of legislative technique. Rules and techniques of legislative technique are more inherent in the form of criminal law, while the formation of the qualitative content of criminal law is possible only with the use of legislative techniques. Such means are legal constructions, definitions, fictions, presumptions and axioms. Legislative technique is an integral part of legislative activity, because without following its guidelines, the form of the legal act will be damaged, which in turn will lead to changes in the content and ultimately affect the quality of the law.

Key words: legislative technical, criminal law of Ukraine, legal construct, definitions, presumptions, fictions and axioms.